بررسی مشترکات شعر حافظ و مسجد جامع عبّاسی اصفهان با رویکرد هرمنوتیک

بهزاد وثیق[۱*]، رضا طیّبی[۲]، محمد رضا قاسمی[۳]

۱*-استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، vasiq@jsu.ac.ir
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، Rezatayebi01@gmail.com
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، mohammadrezaghasemi56947@gmail.com

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:
معماری و فرهنگ

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:
حافظ، مسجد جامع عباسی اصفهان، هرمنوتیک، معماری، شعر

پایگاه نمایه‌کننده:

چکیده

شعر و معماری هر دو از جنس حکمت‌اند و در راستای بیان عقاید و حالات و احساسات به‌کاربرده می‌شوند، حافظ چهره‌ی جاوید شعر و ادبیات، مسجد جامع عباسی اصفهان نیز چهره‌ی جاوید معماری ایرانی-اسلامی، هر دو نیز در نوبه‌ی خود با تمام شباهت‌ها و تفاوت‌ها باهم شاخه‌های خود به‌نوعی خاص و متفاوت‌اند، به‌گونه‌ای که حافظ را به عوالم غیب متصل دانسته و لسان‌الغیب نامیدند و مسجد عباسی را نیز شاهکار هزار سال مسجد سازی در ایران نامیده‌اند.مشترکات این دو چیست؟ چگونه می‌توان بنا به فاصله‌ی تاریخی از هم و از اکنون ما به بررسی تطبیقی این دو و در پایان به بیان نتایج حاصله از پژوهش پرداخت؟ در این پژوهش بر اساس شیوه‌ی هرمنوتیک به کنکاش در شعر حافظ و مسجد جامع عباسی اصفهان پرداخته‌شده تا با بینشی متن گونه بر هردو، با دیالکتیک پرسش‌وپاسخ و گفتمان با متن به مشترکات نائل شویم، برای این هدف ارتباط هرمنوتیک باهنر و معماری ازطریق تأویل موشکافانه و تفسیر به بررسی هر دو اثر پرداحته شده است و جنبه های خیال،موسیقی،طبیعت، توحید انتزاع و عناصر در شرع حافظ و معماری مسجد جامع عباسی به صورت تطبیقی وتحلیلی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. و قبل از این مهم با توجه به مبانی نظری تحقیق واژه های پدیدار شناسی، هرمونوتیک ، پدیدار شناسی هرمونوتیک و هرمونوتیک به مثابه معماری تفسیر و توضیح داده شده اند تا مدخلی برای توضیح و بررسی ویژگی های ذکر شده در حالت قیاسی بین دو اثر باشند.در پایان نیز نتیجه حاصل شده از پژوهش به بیان این مهم که این دو تا چه حد دارای مشترکات در جوانب گوناگون می‌باشند می‌پردازد و اذعان می‌دارد که شعر حافظ، شعر مسجد جامع عباسی اصفهان و مسجد جامع عباسی اصفهان، معماری دیوان اشعار حافظ است.